

Terra Firma-Forme Dermatoz

Terra Firma-Forme Dermatosis

Erdal Pala¹, Ragıp İsmail Engin¹, Erdem Geçer²

¹ Erzurum Bölge Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Erzurum, Türkiye

² Özel Konak Hastanesi, Deri ve Zührevi Hastalıkları Kliniği, Gebze, Kocaeli, Türkiye

Sayın Editör:

Terra firma forme dermatozu (TFFD) deride kir benzeri renk değişikliğine yol açan, nedeni bilinmeyen bir dermatozdur. Çoğunlukla boyuna yerleşen kiri andıran lezyonlar, gövde, kol, bacaklar ve saçlı deride de görülebilmektedir. Lezyonlar su ve sabunla yıkamakla kaybolmazlar. Ancak izopropil alkol veya etil alkol ile ovalanarak silindiği zaman kaybolmaktadır¹.

9 yaşında erkek hasta 6 aydır devam eden boyun bölgesinde leke şikâyeti ile polikliniğimize başvurdu. Sistemik muayenesi normal olan hastanın dermatolojik muayenesinde servikal bölgede kahverengi siyah plaklar mevcuttu (Resim 1). Hastada diğer kompleks tetkiklere başvurmadan önce TFFD düşünülerek lezyon %70 izopropil alkol ile ovalanarak silindi (Resim 2). Bunun sonucunda lezyonun tamamen kaybolduğu gözlemlendi (Resim 3).

TFFD; daha çok çocuklarda rastlanan etyolojisi tam olarak bilinmeyen bir keratinizasyon bozukluğudur. Latince olan "terra firma" kuru toprak, kuru yüzey anlamına gelmektedir². Oluşum mekanizmasıyla ilişkili olarak ailesel geçiş, genetik yatkınlık, güneşe maruziyet, gecikmiş veya eksik keratinizasyon bozukluğu gibi birçok etken öne sürülmekle birlikte; halen belli bir veri yoktur³. Lezyonlar genellikle boyun ve gövdede yerleşim göstermekte olup saçlı deri ve ekstremitelerde de gözlenebilmektedir. Kir benzeri hiperpigmente verrüköz, papillomatöz veya retiküle plaklarla karakterize lezyonlar su ve sabunla giderilemezken, izopropil veya etil alkolle basınç uygulayarak silindiğinde gerilemektedir. Hastalık sadece kozmetik olarak problem oluşturmaktadır. TFFD ön tanılarda akla gelmezse kolaylıkla atlanabilir. Çoğunlukla boyuna yerleşen kiri andıran lezyonları, gövde, kol ve bacaklar ile saçlı deride de görülebilmektedir⁴. Bizim hastamızda servikal bölgede kahverengi siyah plaklar mevcuttu.

Histopatolojik olarak belirgin lamellar hiperkeratoz ile fokal kompakt ortokeratoz, Fontana-Masson boyama ile de bazal tabaka ve kompakt hiperkeratotik alanlarda melanin artışı saptandığı bildirilmiştir¹. Ayırıcı tanıda başlıca dermatosis neglecta, akantozis nigrikans, nörodermatit, iktiyoz, tinea versikolor, Gougerot-Carteaud sendromu, epidermal nevus yer almaktadır. Dermatosis neglecta olgularda TFFD'den farklı olarak hijyen bozukluğu mevcuttur. Lezyonlar hem su ve sabun hem

de alkolle silinebilmektedir. TFFD tedavisiz bırakıldığında daha da belirginleşerek devam edebilir⁵.

TFFD pigmente hastalıkların ayırıcı tanısında düşünülmesi gereken bir durumdur. Bu nedenle pigmentasyon bozukluğu olan hastalarda gereksiz tetkikler yapmadan önce tanısı ve tedavisi kolay olan bu durumda mutlaka akılda bulunması gerektiğini düşünmekteyiz.

Resim 1:
Servikal bölgede kahverengi siyah plaklar

Resim 2:
%70 izopropil alkol ile ovalanarak silinmesi sonucu pamuk üzerindeki görünüm

Resim 3:
Silindikten sonra lezyonun görünümü

1. Duncan WC, Tschen JA, Knox JM. Terra firma-forme dermatosis. Arch Dermatol 1987;123:567-9.
2. Berk DR, Bruckner AL: Terra firma-forme dermatosis in a 4-month-old girl. Pediatr Dermatol 2011;28:79-81.
3. Guarneri C, Guarneri F, Cannavò SP. Terra firma-forme dermatosis. Int J Dermatol 2008;47:482-4.
4. Raveh T, Gilead LT, Wexler MR: Terra firma forme dermatosis. Ann Plast Surg 1997;39:542-5.
5. Browning J, Rosen T: Terra firma-forme dermatosis revisited. Dermatol Online J 2005;11:15.

Kaynaklar

